

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Állattenyésztési Tudományok Intézet
Állattenyésztő Mérnök alapképzési szak, nappali

Prontvai Fanni
Gyógynövények használata a lovak gyógykezelésében

Belső témavezető: Dr. Bartos Ádám Sándor, egyetemi docens, Élettani és Takarmányozástani Intézet – Takarmányozástani-és Takarmányozás-élettani Tanszék

Tartalmi kivonat

Dolgozatomban alapvetően arra törekedtem, hogy egy átfogó képet készítsék a gyógynövények lógyógyászatban betöltött szerepéről. Célom a hatóanyagok, a hatásmechanizmus, valamint a gyakorlati alkalmazásban rejlő lehetőségek feltárása volt. Munkám során feltérképeztem milyen kutatási eredmények állnak rendelkezésre a gyógynövények lovaknál történő alkalmazásáról, illetve, hogy ezen kutatások eredményei milyen mértékben járulnak hozzá a betegségek megelőzéséhez, az általános egészségi állapot fenntartásához.

Anyaggyűjtés során magyar és angol nyelvű szakirodalmakat dolgoztam fel, illetve ennek kiegészítéseként feldolgoztam Marton Zsófiától, a FitoCavallo (Dzsar Kft.) gyógynövénykeverékek készítőjétől és Deminger Kornéliától, a cég szaktanácsadójától származó információkat. Ezen források segítségével sikerült egy átfogó képet alkotni a gyógynövények gyakorlati felhasználásáról és hatásairól a lovak egészségvédelme terén.

Marton Zsófia és a feldolgozott források egyértelműen rámutattak arra, hogy a fitoterápia leginkább kiegészítő kezelésnek tekinthető, mintsem biztos megoldást nyújtó terápiának. Manapság egyre elterjedtebb a lovasok körében a gyógynövények alkalmazása, viszont hatékonyságukat rendkívül kevés, lovakon végzett tudományos kísérlet igazolja. Tapasztalati úton sok növény hatásmechanizmusa ismert lovakon alkalmazva, de a kutatások hiánya révén nem bizonyítható, hogy minden esetben képesek segíteni a gyógynövények.

A gyógynövények hatékonysága több dolog függvénye. Egyrészt a lovak egyéni érzékenysége, a hatóanyagok összetétele és az adagolás is befolyásolja a kifejtett hatást. Két külön fejezetben tárgyaltam a kólikás megbetegedések és a COPD lefolyását, illetve gyógynövényes kezelését, melyek során megállapítást nyert, hogy állatorvosi javallatra használt gyógynövények segíthetnek a tünetegyüttesek megelőzésében, illetve a tünetmentes időszak fenntartásában. Továbbá bemutattam kutatási eredményeket, melyek megerősítették, hogy valóban képesek a gyógynövények a lovak szervezetére kedvezően hatni.

Kutatásom alapján összességében elmondható, hogy a gyógynövények a lógyógyászatban fontos kiegészítő elemként szerepelhetnek, feltéve, ha alkalmazásuk szakszerű, a lovak egyéni érzékenységét és a betegségek súlyosságát figyelembe véve történik. Egyre nagyobb szerepet tölthetnek be a prevencióban és az általános egészségi állapot megőrzésében.